

Standardy Ochrony Małoletnich w Bursie Międzyszkolnej we Wrześni (wersja skrócona)

„Człowiek nigdy nie pozbędzie się tego, o czym milczy. Aby rozstać się z jakimś bólem trzeba go wyrazić” J. L. Wiśniewski

I. Wprowadzenie

Dokument ten reguluje procedury Standardów Ochrony Małoletnich, rozpoznawanie i reagowanie na niepokojące sytuacje w określony procedurami sposób postępowania.

Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dziecka przed przemocą są zgodne z obowiązującymi w jednostce dokumentami: Statutem Bursy, Programem Wychowawczo-Profilaktycznym, bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych oraz obowiązującymi przepisami prawa:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;
2. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249);
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U z 2022 r. poz. 1138 ze zm.);
6. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Ilekcroć w niniejszych procedurach jest mowa o:

1. Krzywdzeniu dziecka – należy rozumieć:

- a) **przemoc psychiczna:** przymus, groźby, obrażanie, wyzywanie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, krzyczenie, wyśmiewanie, lekceważenie, karanie ciszą/milczeniem, izolacja, uwagi i miłości, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, brak odpowiedniego wsparcia itd.;
- b) **przemoc fizyczna:** jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała ponadto szarpanie, kopanie, popychanie, policzkowanie,

przypalanie papierosem, bicie ręką przy użyciu przedmiotów, klapsy, stosowanie nadmiernej siły przy przytrzymywaniu dziecka itd.;

- c) **przemoc seksualna**: gwałt, wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, przekraczanie granic fizyczności dziecka, dotyk bez zgody itd.;
 - d) **przemoc ekonomiczna**: unikanie płacenia alimentów, zakazywanie członkowi rodziny pracy lub edukacji w celu zdobycia zatrudnienia, przywłaszczanie do swoich celów wspólnych środków na utrzymanie rodziny, itd.;
 - e) **zaniedbanie**: głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jakie ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby, niezapewnianie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych;
 - f) **alienacja rodzicielska**: ograniczenie kontaktu i izolowanie dziecka od drugiego rodzica, odcinanie drugiego rodzica od informacji dotyczących dziecka, wymazywanie drugiego rodzica z życia dziecka, niszczenie zdjęć i pamiątek, przedstawianie drugiego rodzica w złym świetle, zakazywanie dziecku swobodnego mówienia i wyrażania miłości do drugiego rodzica;
 - g) **cyberprzemoc**: przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli;
 - h) **przemoc domowa**: należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.
2. **Pracownik Bursy** - osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, mianowania, powołania lub umowy cywilno-prawnej. Osoby pracujące w bursie dzielą się na pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych.
 3. **Dziecko** – każda osoba przyjęta do placówki w toku postępowania rekrutacyjnego, po dopełnieniu wszelkich niezbędnych formalności przez rodziców/opiekunów prawnych, będąca mieszkańcem Bursy Międzyszkolnej we Wrześni. W placówce mogą mieszkać osoby uczące się w szkołach ponadpodstawowych, dla których organem prowadzącym jest Powiat Wrzesiński.
 4. **Zespół interwencyjny** to powołany przez Dyrektora Bursy w przypadku podejrzenia stosowania przemocy fizycznej lub psychicznej o dużym nasileniu oraz podejrzenia wykorzystania seksualnego.

II. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem – zachowania niedozwolone wobec małoletnich

Zachowania niedozwolone w komunikacji z małoletnimi:

1. Pracownikowi Bursy nie wolno poniżać, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka;
2. Pracownikowi Bursy nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
3. Pracownikowi Bursy nie wolno zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
4. Pracownikowi Bursy nie wolno używać języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego.
5. Pracownikowi Bursy nie wolno naśmiewać się z dziecka i zachęcać do tego innych;
6. Pracownikowi Bursy nie wolno faworyzować dziecka w grupie, tak że niektóre dzieci czują się wykluczone.
7. Pracownik Bursy zobowiązany jest szanować Prawa Dziecka do wyrażania swojej odrębności w każdej sferze. Dotyczy to zarówno wyznania, jak i orientacji seksualnej, poglądów oraz wyglądu.
8. Pracownik Bursy zobowiązany jest szanować Prawa Dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, należy wyjaśnić to najszybciej jak to możliwe.

Przemoc fizyczna

Każde przemocowe działanie wobec dziecka jest niedopuszczalne. Istnieją jednak sytuacje, w których fizyczny kontakt z dzieckiem może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego.

1. Kontakt fizyczny z dzieckiem jest zjawiskiem nieuchronnym a jego przykłady to:
 - Stanowcze interwencje wychowawcze w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia. Dotyczy to:
 - * konfliktów między podopiecznymi (rozdzielenie, przytrzymanie, obezwładnienie)
 - * działań z zakresy pomocy przedmedycznej (związane z udzielaniem pierwszej pomocy)
 - * zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, niebezpieczne zachowania osób trzecich, intensywne zjawiska atmosferyczne itp.)
 - Zakazane są zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:
 - * przemocy fizycznej – np. popychanie, uderzanie wykręcanie rąk, duszenie,

- kopanie, szarpanie, policzkowanie itp.;
 - * erotyzowanie relacji np. flirt, dwuznaczne żarty, rozmowy o charakterze erotycznym;
 - * seksualizacji relacji – obcowanie płciowe i inne czynności seksualne.
2. Dyscyplinowanie dziecka stosowane jest jako narzędzie komunikujące dzieciom, że ich zachowanie w danej sytuacji jest niestosowne, niewłaściwe, nieefektywne i sprzeczne z oczekiwaniami. Dyscyplina ma zachęcać do uczenia się, a nie powodować krzywdę dziecka oraz ma służyć do stawiania granic, kształtowania systemu wartości, zdolności samooceny oraz do umiejętności podejmowania trafnych decyzji. Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania, których celem jest poniżanie, upokorzenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:
- a) fizycznej (agresja, kary fizyczne, krępowanie, izolowanie, uniemożliwienie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych – pozbawienie snu, pokarmu, ekspozycja na ciepło, zimno, prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie do zachowań o charakterze seksualnym);
 - b) psychicznej (krzyki, groźby, wzbudzanie poczucia winy, obniżanie lub niszczenie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych – bezpieczeństwa, przynależności, miłości, wzbudzanie strachu i obaw o życie własne i rodziny).

Zachowania niedozwolone w kontaktach z małoletnimi:

1. Pracownikowi Bursy nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka.
2. Pracownikowi Bursy nie wolno dotykać dziecka w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
3. Pracownikowi Bursy nie wolno angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
4. Podczas dłuższych niż jednodniowe wyjazdów i wycieczek niedopuszczalne jest spanie pracownika z dzieckiem w jednym łóżku lub w jednym pokoju.

Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

1. Pracownikowi Bursy nie wolno zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
2. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy)
3. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z dziećmi poza godzinami pracy, wychowawca musi poinformować o tym dyrekcję, a rodzice/opiekunowie prawni dzieci muszą wyrazić zgodę na taki kontakt;

III. Zasady bezpiecznych relacji dziecko-dziecko. Zachowania niedozwolone małoletnich

Zachowania niedozwolone w relacjach między dziećmi:

1. uderzanie, kopanie, szarpanie czy inna forma przemocy fizycznej wobec innych dzieci;
2. obelgi, poniżające komentarze, używanie wulgaryzmów czy szykanowanie słowne;
3. upokarzanie, szkalowanie czy wyśmiewanie innych dzieci;
4. wykorzystywanie innych dzieci dla własnych celów, wprowadzanie w błąd, aby osiągnąć korzyść;
5. celowe ignorowanie, wykluczanie lub izolowanie innego dziecka;
6. brak zrozumienia czy troski o uczucia innych dzieci, niereagowanie na ich potrzeby emocjonalne;
7. bezprawne zabieranie czy korzystanie z rzeczy innych dzieci bez ich zgody;
8. niezdrowa rywalizacja, próba szkodzenia innym dzieciom w celu osiągnięcia własnych celów;
9. naruszanie granic osobistych, nieposzanowanie przestrzeni i intymności innych dzieci;
10. unikanie rozwiązywania konfliktów, używanie przemocy jako sposób na rozwiązanie sporów;
11. wywieranie presji lub kontrolowanie działań innych dzieci w sposób uciążliwy;
12. niechęć do współpracy, zaniedbywanie obowiązków w sytuacjach grupowych.

Zachowania pozytywne:

1. Każda osoba zasługuje na szacunek, niezależnie od różnic w wyglądzie, pochodzeniu czy zainteresowaniach. Promuj akceptację różnorodności.
2. Rozmawiaj z szacunkiem i uprzednio słuchaj innych przed wypowiedzeniem swojego zdania. Słowa mogą mieć wpływ na uczucia innych.
3. Konflikty są naturalną częścią życia i można je rozwiązać bez używania przemocy. Nauka konstruktywnego rozwiązywania konfliktów jest kluczowa.
4. Wspieraj zachęcanie do współpracy z innymi uczniami. Wspólne projekty i zabawy uczą współpracy, empatii i budowania relacji.
5. Spróbuj budować przyjaźnie. Wspieraj swoich przyjaciół w trudnych chwilach.
6. Znęcanie się nad innymi jest niedopuszczalne i może mieć poważne konsekwencje. Zachęcaj do zgłaszania przypadków znęcania się w szkole.
7. Nie wszystko, co jest dostępne w mediach społecznościowych jest realne ani wartościowe.
8. Ustalaj zdrowe granice w relacjach, mówiąc „nie” w odpowiednich sytuacjach i szanując prywatność innych.
9. Jeśli zobaczysz lub usłyszysz o przemocy, znęcaniu się lub dyskryminacji wobec innych uczniów, zgłoś to odpowiedniej osobie dorosłej w szkole.
10. Twórz otoczenie, w którym uczniowie czują się bezpieczne, by dzielić się swoimi uczuciami i obawami.

Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę.

IV. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet

1. Placówka, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju
2. Na terenie Bursy dostęp dziecka do Internetu możliwy jest;
 - a) bez nadzoru wychowawcy – podczas korzystania z dostępu do bezprzewodowej sieci WI-FI po podaniu hasła
 - b) pod nadzorem wychowawcy – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie placówki (dostęp swobodny); blokada rodzicielska
3. Pracownik placówki ma obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
4. Placówka zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu, przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.
5. Użytkownicy są odpowiedzialni za swoje działania online. Należy unikać publikowania, udostępniania lub rozpowszechniania nieodpowiednich treści.
6. Należy przestrzegać zasad bezpieczeństwa online. Nie należy udostępniać prywatnych danych, hasła oraz innych informacji.
7. Zakazuje się dostępu do, publikowania i rozpowszechniania treści pornograficznych, nielegalnych, obraźliwych, dyskryminujących lub w inny sposób naruszających zasady etyki i prawa.
8. Zakazuje się wszelkich form cyberprzemocy, takich jak zastraszanie, szkalowanie czy atakowanie innych wychowanków on-line

V. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych Dzieci

Bursa zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych Dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Szkoła, uznając prawo Dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku Dziecka.

1. Pracownikowi Bursy nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Bursy.
2. Bursa na początku każdego roku szkolnego uzyskuje pisemne zgody rodziców na utrwalanie wizerunku dzieci w formie zdjęć lub filmów za pomocą telefonu i/lub aparatu służbowego oraz publikowanie ich w mediach społecznościowych oraz stronie internetowej bursy. Rodzic ma prawo wycofać swoją zgodę w każdym momencie trwania roku szkolnego, bez wskazywania uzasadnienia swojej decyzji.
3. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik placówki może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana
5. Wykorzystanie przez pracownika placówki wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) w celu udokumentowania

działań np. podczas awansu zawodowego wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.

6. Przed utrwaleniem wizerunku dziecka należy dziecko oraz opiekuna poinformować, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie bursy w celach promocyjnych).

VI. Ścieżki postępowania małoletniego w przypadku doznawania przez niego krzywdy - procedury interwencyjne w szkole

Procedura interwencyjna – znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowana wobec małoletniego

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym wychowawcę. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
2. Wychowawca, do którego się zgłosiłeś, podejmie działania, mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.
3. Bursa, zgodnie ze swoim statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika Bursy, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.
4. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy / sprawców przemocy, wychowawca podejmie stosowne, zgodne ze statutem Bursy, działania
5. Wobec wychowanka przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie Bursy.
6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę inną osobę w Bursie, której ufasz.
7. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę Dyrektorowi Bursy, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem wg. statutu konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.
8. W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej Dyrektor Bursy zgłasza sprawę agresji fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec agresora.

Procedura interwencyjna – celowe niszczenie lub kradzież rzeczy małoletniego

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy wychowawcy - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
3. Wychowawca informuje rodziców oraz Dyrektora Bursy o zaistniałym zdarzeniu.

4. Wychowawca przeprowadza rozmowę ze świadkami – jeśli tacy są wskazani.
5. Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, Bursa informuje o tym jego rodziców; wychowawca i Dyrektor zgodnie ze statutem Bursy podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawcy.
6. Bursa zgodnie ze swoim statutem stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące. Zobowiązuje też sprawcę do oddania Ci skradzionej rzeczy lub w uzgodnieniu z jego rodzicami - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy.
7. Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, Bursa poinformuje Twoich rodziców o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaże rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

Procedura interwencyjna – przemoc domowa stosowana wobec małoletniego

1. Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi Bursy, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji. Może wystąpić również przypadek, że wychowawca obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami, w celu zweryfikowania podejrzeń.
2. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: Wychowawcy zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa. Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca da Ci czas na wypowiedzenie się i nie będzie Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, może Ci zadać dodatkowe pytania.
3. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem Dyrektorowi Bursy (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia).
4. Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) wychowawcy planują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.
5. Bursa zapewni Ci opiekę. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.
6. Gdyby zaplanowane przez Bursę działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, Dyrektor nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.
7. W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, Dyrektor powiadamia specjalistę ds. nieletnich oraz sąd rodzinny.
8. W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, Dyrektor powiadamia policję lub prokuraturę rejonową.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Bursa ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję. Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskiej Karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się wg ustalonych zasad prawnych. Do wszczęcia procedury „Niebieskie karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Procedura interwencyjna – nierówne traktowanie – dyskryminacja małoletniego

1. Porozmawiaj z wychowawcą - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Twoi rodzice i Ty możecie zwrócić się pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw dziecka/ praw człowieka.
4. Wychowawcy podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu Dyrektora Bursy
5. Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców.
6. Bursa po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w statucie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców sprawcy.

Procedura interwencyjna – cyberprzemoc, nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w Internecie

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
2. Zgłoś ten fakt wychowawcy, który informuje o fakcie Dyrektora.
3. Wychowawca wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, wychowawca/ kierownik poprosi o pomoc specjalistę.
4. Jeśli masz świadków doświadczanej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich wychowawcy Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.
5. Wychowawca wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem.
6. Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy. Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane określone w statucie szkoły środki dyscyplinujące.
7. Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami i Dyrektorem Bursy.

8. Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Bursa powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian postawy dziecka – sprawcy cyberprzemocy).

Procedura interwencyjna – naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania w sieci danych osobowych lub wizerunku małoletniego

1. Gdy sprawcą jest wychowanek – kolega ofiary, skontaktuj się z wychowawcą. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia Twoich praw.
2. Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców.
3. W miarę Twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia Twoich praw. Zgromadź sam lub z pomocą pracownika Bursy, materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania – w formie elektronicznej (email, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub mms/sms).
4. Przekaż dowody rodzicom i wychowawcy.
5. Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice.
6. Bursa podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy naruszenia Twoich praw do ochrony wizerunku i danych osobowych. Jeśli sprawcą okaże się wychowanek Bursy, którego działaniu nie przyświecał świadomy zamiar wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej (był to np. niestosowny żart, niewłaściwe zachowanie wobec Ciebie), Bursa podejmie zgodne z jej statutem działania wychowawcze i dyscyplinujące sprawcę.
7. Jeżeli naruszenie Twoich praw skutkuje dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do wychowawców o wsparcie, którego potrzebujesz. Zaplanują oni wraz z Tobą i Twoimi rodzicami rodzaj pomocy dla Ciebie i wdrożą działania chroniące Cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.
8. Powiadomi Ciebie i Twoich rodziców o swoich działaniach w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).
9. Zadba o to, aby informacje narażające Cię na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

Procedura interwencji - w sytuacji krzywdzenia dziecka w Bursie przez pracownika jednostki

1. Osoba, która podejrzewa krzywdzenie dziecka przez pracownika w bursie lub uzyskała informacje o tym fakcie od ofiary bądź świadków, zgłasza problem Dyrektorowi Bursy, a w przypadku jego nieobecności Kierownikowi Bursy lub koordynatorowi Standardów Ochrony Małoletnich.
2. Dyrektor Bursy zapoznaje się z okolicznościami zdarzenia, prowadzi rozmowę wyjaśniającą z pracownikiem Bursy podejrzanym o krzywdzenie oraz z wychowankiem w obecności jego rodziców lub opiekunów prawnych.

3. Wszystkie czynności udokumentowane są notatką służbową (zał. nr 4), która składa się z wyjaśnień wszystkich uczestników postępowania. Notatkę sporządza przełożony pracownika.
4. W przypadku, gdy podejrzenie faktu krzywdzenia dzieci zostaje potwierdzone Dyrektor Bursy podejmuje wobec pracownika działania wynikające z Karty Nauczyciela (pracownicy pedagogiczni) lub Kodeksu Pracy (pracownicy niepedagogiczni).
5. Wychowawca dziecka wraz z koordynatorem Standardów i Dyrektorem Bursy dokonują diagnozy sytuacji i potrzeb dziecka oraz sporządzają plan pomocy dziecku. Uwzględnić on musi sposoby zapewnienia dziecku bezpieczeństwa oraz opis wsparcia, jakie placówka może zaoferować dziecku. Zespół przygotowuje również informację o placówkach pomocy dziecku i przekazuje rodzicom lub opiekunom prawnym.

VI. Podsumowanie

Należy pamiętać, że:

1. Nigdy nie jesteś sam !!!
2. Nie bój się, nie wstydz się prosić o pomoc.
3. Każdy zasługuje na dobre traktowanie. Daj sobie szansę.
4. Nikt nie może Cię obrażać, przezywać, poniżać, wyśmiewać, szykanować.
5. Nikt nie może Cię dotykać, przytulać, głaskać bez Twojej zgody.
6. Nikt nie może Cię bić, szarpać, kopać, popychać.
7. Nikomu nie wolno rozpowszechniać Twojego wizerunku bez Twojej zgody.

Cały personel bursy obowiązuje:

1. nie zostawianie wychowankowi nieograniczonej wolności,
2. wyznaczanie jasnych granic w postępowaniu i oczekiwaniach,
3. egzekwując konsekwencje za ich nieprzestrzeganie utrzymywanie profesjonalnej relacji i reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy.
4. zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z wychowankami, podkreślając zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszając zwierzeń na siłę.

Standardem jest tworzenie atmosfery życia w bursie, które promuje tolerancję, poczucie odpowiedzialności za swoje zachowanie. obowiązuje równe traktowanie wychowanków bez względu na płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność, status społeczny, kulturowy, religijny i światopogląd.

W bursie kontakt z wychowankami odbywa się wyłącznie w godzinach pracy bursy i dotyczy celów edukacyjnych lub wychowawczych, a jeśli istnieje potrzeba spotkania z wychowankami poza godzinami pracy, należy poinformować o tym dyrekcję i uzyskać zgodę rodziców małoletniego.

W relacji personelu z małoletnimi wychowankami niedopuszczalne jest w szczególności:

1. stosowanie wobec wychowanka przemocy w jakiegokolwiek formie, w tym stosowanie kar fizycznych, wykorzystywanie relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
2. zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie krzyżenie na wychowanków, wywoływanie u nich lęku;
3. ujawnianie informacji wrażliwych (wizerunek, informacja o sytuacji rodzinnej, medycznej, prawnej itp.);
4. utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych pracownika;
5. proponowanie wychowankom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji psychoaktywnych, spożywanie ich wspólnie z nimi lub w ich obecności;
6. zapraszanie wychowanków do swojego miejsca zamieszkania. Zachowania personelu łamiące te zasady powinny być zgłoszone rodzicowi, wychowawcy, dyrektorowi lub innemu pracownikowi bursy, do którego masz zaufanie.

Pamiętaj! Masz wokół siebie innych dorosłych, dla których jesteś ważny i którym możesz zaufać.

O swoich problemach możesz powiedzieć wychowawcy, dyrektorowi lub pracownikowi bursy. Jeśli doznajesz krzywdy ze strony rodzica lub innego członka rodziny nie wstydź się prosić o pomoc.

Tu znajdziesz pomoc:

1. 116 111 TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
2. 800 12 12 12 DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA RZECZNIKA PRAW DZIECKA
3. 800 120 002 OGÓLNOPOLSKI TELEFON DLA OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE „NIEBIESKA LINIA”
4. 800 120 226 POLICYJNY TELEFON ZAUFANIA
5. 22 628 52 22 TELEFON ZAUFANIA DLA OSÓB O ODMIENNEJ ORIENTACJI SEKSUALNEJ